

ACC. N.R. M. 13198 : 1-4.

Landskap: Skåne
Härad: Järrstad
Socken: Gladsax
Uppteckningsår: 1940
Upptecknat av: Carl Wallin
Adress: Vallby.
Berättat av: Folkskolläraren Frans Löfström, Baskemöll
Född år 1888 i (Brantevik) Simris.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pestkyrkogård i Baskemölla. 1.

" " Gladsax store mosse. 2.

Fattigkvarteret på Baskemölla kyrkogård. 3.

En kvinna från Rörum dog i Baskemölla av pesten 1855. 4.

Skriv endast på denna sida!

M. 13198 : 1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lurd Wallin
Härad: Järesådal Adress: Valby
Socken: Gladsax. Berättat av: Folkskollärare Frans Löfström, Baskemölla.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1888 i Smris (Brantevik)

Pestkyrkogård i Baskemölla.

I Baskemölla finns en pestkyrkogård, som ligger strax norr om samhället ytterst på åsen mot sjön. Den är kringgårdad med stengärde och skogsbevuxen. När koleran väntades, kom där order att ordna pestkyrkogård. Området låg då i allmänning och avskildes. Den blev vederbörligen invigd, och Baske-borna kringgårdade den. Ett 10-tal avled i farsoten och blevo begravda där. Man kan se märken efter gravkullar, men de vårdas ej. För några år sedan avled en man, som vårdade en gravkulle, under vilken hans far vilade. Nu finns det inga anhöriga. En del av skogen är planterad, resten är självsådd. Området är mycket idylliskt. Men ibland bruka turister tälta där. Jag har påpekat platsens natur för dem, och då ha de genast flyttat.

/Obs. En trätavla borde uppsättas med angivande av platsens natur. Likaså en tavla med namnen å de där begravda.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13198:2.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Evert Wallin*
Härad: *Järesådal* Adress: *Fälby*
Socken: *Gladsax* Berättat av: *Folketsb. Frans Lövsjö, Postbemaåla*
Uppteckningsår: *1940* Född år *1888* i *Linnis* (Brantevik)

Pestkyrkogård i Gladsax store mosse.

2.

År 1832 invigdes en kolerakyrkogård i Gladsax "Store Måse". för Gladsax by. Den gjordes 60 alnar i fyrkant. Enligt äldre människors utsago begravdes där 1 litet barn samt 2 vävskeamän, "veskyttar". Dessa "veskyttar" skulle på sin handelsfärd ha kommit till socknen och dött här i koleran 1855. Det säges, att det just var de, som förde smittan med hit till socknen.

Kort tid efter koleraepidemiens upphörande började man pietetslöst exploatera grusfyndigheten i backen. Under grustäkten påträffade man benrester, bl.a. av ett litet barn.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13198 13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Eurt Wallin
Härad: Järesöd Adress: Valby
Socken: Gladsax. Berättat av: Folkskollärare Frans Löfström, Baskemölla.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1888 i Linnäs (Brantevik)

Fattigkvarteret på Baskemölla kyrkogård.

När Baskemölla kyrkogård planerades, uttogs nordvästra hörnet som begravningsplats åt sådana, som voro fattiga och inte kunde betala. Området kallas "allmänningen" eller "fattigkyrkogården."

Jag har lovat mig själv, att så länge jag lever, skall ingen begravas där. Ärom året blev frågan aktuell. En fattig man dog. Någon dag efter dödsfallet sammanträffade jag av någon anledning med kommunalordföranden, och jag frågade, var de tänkte begrava mannen. Denne svarade, att det fick väl bli på allmänningen. Jag föreslog då, att det skulle ordnas så, att gravställe uttogs åt honom mitt bland de andra. Så skedde också. På allmänningen har ingen blivit begravd.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13198: 4.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Carl Wallin*
Härad: *Järrestad* Adress: *Vallby*
Socken: *Gladsax* Berättat av: *Folkskolläraren Frans Lofström, Baskemölla*
Uppteckningsår: *1943.* Född år *1888* i *(Brantevik.) Simris*

En kvinna från Rörum dog i Baskemölla av pesten 1855.

En hustru från Rörum kom till Baskemölla under koleraepidemien där år 1855 för att hälsa på en insjuknad släkting. Hon insjuknade då själv i farsoten och dog efter ett par dagar. En 92-åring i Baskemölla har berättat det för mig. Kvinnan begravdes i Rörum. I Gladsax Dödbok nämnes intet om henne.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!